

INSTRUCȚIUNE PENTRU REDUCEREA LA MINIMUM A RĂSPÂNDIRII COVID-19 ÎN CADRUL GODPODĂRIILOR AGRICOLE

După declararea de către Organizația Mondială a Sănătății a pandemiei de coronavirus (COVID-19) la 11 martie 2020 și instituirea de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică la 13 martie 2020 a codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19, Parlamentul Republicii Moldova a instituit stare de urgență pe întreg teritoriul țării pe perioada 17 martie – 15 mai 2020 (vezi Hotărârea Parlamentului Nr. HP55/2020 din 17.03.2020, www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=120817).

Acest lucru înseamnă că toate persoanele, cu excepția celor angajați în servicii esențiale, trebuie să rămână acasă. Producătorii de produse alimentare și întreprinderile din lanțul de aprovizionare sunt considerate servicii esențiale și pot continua să funcționeze. Cu toate acestea, întreprinderile cărora li se permite să își continue activitatea trebuie să dispună de procese pentru a se asigura că își protejează lucrătorii, iar Guvernul a precizat că întreprinderile care nu își protejează personalul vor fi obligate să înceteze să funcționeze.

Pentru personalul care activează în câmp sau spații de manipulare este o provocare deoarece se deplasează de la un loc la altul. Guvernul și Ministerul Sănătății publică zilnic informații actualizate privind COVID-19. Vă rugăm să vă asigurați că sunteți familiarizați cu deciziile autorităților și prezenta instrucțiune, care include bune practici în domeniu. Este important de menționat pentru tot personalul dumneavoastră că aceste reguli sunt esențiale și regulile TREBUIE respectate. Rețineți, nu tot personalul dumneavoastră poate vorbi limba română și nu toți pot fi la curent cu deciziile autorităților.

Managerii care activează în livadă (producători sau contractori din afara întreprinderii) trebuie să se asigure că toți angajații sunt conștienți și îndeplinesc cerințele guvernamentale și recomandările prezentei Instrucțiuni privind Bunele Practici Agricole, precum și cerințele generale privind securitatea și sănătatea în muncă. Managerii sunt responsabili pentru elaborarea și implementarea instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă din cadrul organizației.

Vă rugăm să actualizați instrucțiunile de igienă a personalului și înregistrările la locul de muncă și să instalați semne și/sau pictograme pentru informarea personalului.

Această instrucțiune este elaborată pentru a ajuta producătorii agricoli și contractanții să îndeplinească cerințele esențiale și bunele practici menționate mai sus în activitățile pe care le desfășoară. Asociația Moldova-Fruct își va actualiza această instrucțiune conform cerințelor de reglementare ale Guvernului privind COVID-19 pentru a contribui la informarea membrilor și respectarea de către aceștia a cerințelor de rigoare.

1. Protejarea lucrătorilor vulnerabili

Persoanele cu vârsta de peste 63 de ani, precum și cele cu sănătatea precară pot fi expuse riscului COVID-19. Guvernul impune angajatorilor să se asigure că aceste persoane rămân acasă.

- Persoanele cu vârsta de peste 63 de ani nu ar trebui să fie angajate în cadrul caselor de ambalare, secțiilor de manipulare fructe și legume sau în livadă, sau în orice altă situație în care lucrează alături de alte persoane (vezi poster în Anexa 1).
- Lucrătorii sunt obligați să prezinte o declarație privind starea de sănătate, pentru a preveni riscul înalt (vezi Anexa 2). În baza datelor din declarație, lucrătorii considerați din grupul persoanelor vulnerabile trebuie să se întoarcă imediat și să stea acasă.
- Lucrătorii care locuiesc cu rude vulnerabile pot avea nevoie, de asemenea, să rămână acasă.
- În cazul în care, lucrătorii sau cei cu care ei locuiesc împreună declară probleme de sănătate, obligatoriu solicitați sfatul medicului înainte de a le permite să revină la locul de muncă, dacă nu sunteți sigur cu privire la nivelul lor de risc.

2. Cerințele față de personal până la angajarea în câmpul muncii

- Tuturor potențialilor lucrători noi trebuie să li se solicite istoricul de călătorie în ultimele 14 zile;
- Nici un lucrător care a revenit în țară în ultimele 14 zile nu trebuie să fie admis la serviciu (vezi Anexa 3);
- Nici un lucrător nu ar trebui să fie angajat dacă nu a respectat autoizolarea necesară (vezi Anexa 4);
- Toți potențialii lucrători ar trebui să fie întrebați dacă au semne de boală;
- Nici un lucrător cu vârsta de peste 63 de ani sau lucrător cu sistem imunitar compromis nu trebuie să fie angajat în timpul perioadei de pandemie COVID-19 (vezi Anexa 5);
- Asigurați-vă că personalul nu vine la locul de muncă în cazul în care are dureri de gât, rinoree, febră, tuse persistente sau au probleme de respirație. În cazul în care, totuși, sosesc la locul de muncă, persoanele care prezintă oricare dintre aceste simptome trebuie izolate de alți angajați și trebuie solicitată asistența medicală la **112**.

3. La intrare în livadă, spații de manipulare și ambalare

- Numai personalul autorizat de conducere trebuie să fie prezent în orice moment în livadă (vizitatorilor le va fi limitat accesul).
- Toți producătorii trebuie să mențină înregistrări ale personalului prezent în fiecare câmp, conform fișei de pontaj.
- La intrare în livadă sau câmp lucrătorii sau vizitatorii trebuie verificați privind semnele de boală și dacă se confirmă, trebuie să fie restricționată intrarea.
- La începutul zilei de muncă, la prânz și la finele zilei de muncă, toți lucrătorii trebuie să fie verificați dacă au semne de boală, iar rezultatele sunt înregistrate în Anexa 6.
- Înregistrați datele de contact, ora de intrare și de ieșire a tuturor și personalului tranzitoriu cum ar fi șoferii de camioane.
- Personalul trebuie familiarizat cu protocoalele de prevenire a răspândirii COVID-19 (vezi Anexa 7).
- Tot personalul tranzitoriu (cum ar fi șoferii de camioane) trebuie obligat să rămână în vehicule cât mai mult posibil.
- Trebuie să existe o separare clară a vehiculelor, a timpului pentru pauze de masă și a spațiilor de lucru, cu scopul de a asigura menținerea unei distanțe de 2 metri între lucrători.

4. Respectați bunele practici de igienă

- Producătorii sunt responsabili pentru asigurarea cu instalații adecvate de spălare a mâinilor. În cadrul livezilor, podgoriilor etc. trebuie să fie disponibile în preajma locurilor de muncă instalații de spălare a mâinilor. În cazul în care nu sunt asigurate cu instalații de spălare a mâinilor, echipele de lucrători implicate în activități de pre-recoltare, recoltare și alte procese de producere nu trebuie implicate în lucru până când nu vor fi disponibile instalații adecvate de spălare a mâinilor.
- Asigurați-vă că tot personalul respectă regulile de spălare pe mâini atunci când ajung la locul de muncă; înainte de a începe lucrul; în procesul de prelucrare; la trecerea de la manipularea produselor primare la produse finite; înainte de a îmbrăca mănușile sau la schimbarea lor; după frecventarea toaletei; după strănut, tușit sau utilizarea basmăluței; după atingerea părului, feței sau corpului; după fumat, servirea alimentelor, băut sau masticarea gumei sau tutunului; după orice fel de activități de curățare așa ca: măturatul, spălatul podelelor; după manipularea gunoiului; după numărarea banilor; în orice timp când mâinile sunt murdare (vezi Anexa 8).
- Spălarea mâinilor se efectuează cu săpun și apă sau cu alți detergenți ce conțin un agent antiseptic. Spălarea mâinilor trebuie să dureze minimum 20 de secunde prin frecare viguroasă cu apă și săpun (vezi Anexa 8).
- După spălare, mâinile trebuie uscate cu ajutorul unui prosop de hârtie.
- Informați personalul că trebuie să strănute sau să tușească într-un șervețel sau în pliul cotului. Atenționați-i să nu acopere gura cu mâna când tușesc sau strănută. Cereți-le să arunce șervețelul utilizat direct într-un sac de gunoi și asigurați-vă că personalul se spală pe mâini după utilizare.
- Încurajați personalul să nu atingă fața, nasul, gura etc.

5. Tot personalul bolnav trebuie să plece acasă imediat

- Asigurați-vă foarte bine că personalul nu vine la locul de muncă în cazul în care are dureri de gât, rinoree, febră, tuse persistente sau au probleme de respirație.
- Orice persoană care este bolnavă trebuie să părăsească imediat locul de muncă și să meargă acasă. Ea nu trebuie să vină în contact cu alte persoane. Dacă a folosit WC-ul, acesta trebuie igienizat și orice alt echipament, facilități pe care a folosit-o.
- În cazul în care un membru din personal este bolnav și pleacă acasă, asigurați-vă că este informat că trebuie să plece direct acasă.
- În cazul în care acest angajat locuiește cu alți membri în cadrul gospodăriei, atunci Managementul trebuie să ia în considerare modul în care acestea trebuie să fie izolat.
- Verificați cum acest bolnav a ajuns acasă și, dacă acesta a fost transportat cu alți angajați veniți la muncă, asigurați-vă că au ajuns acasă în siguranță.
- Încurajați orice persoană bolnavă care merge acasă să nu vină la muncă atât timp cât este bolnavă, să contacteze medicul de familie sau să sune la linia de sănătate COVID-19 pentru a discuta despre simptomele pe care le are.
- Solicitați personalului bolnav să vă informeze imediat dacă este diagnosticat cu COVID-19.
- Personalul care a fost bolnav nu trebuie să vină la muncă fără certificat medical, care confirmă că este sănătos și poate continua să lucreze în cadrul gospodăriei.

6. Mențineți o distanță sigură între personal

Regulamentele obligă angajatorii care activează în perioada codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică privind infecția cu COVID-19 să mențină o distanță socială de 2 metri între lucrători.

- Acest lucru înseamnă că muncitorii vor trebui să fie distribuiți ca să mențină o distanță de 2 metri atunci când efectuează diferite activități și vor menține această distanță în orice moment.
- Aveți grijă să mențineți această distanță de 2 metri când lucrătorii efectuează procese de sortare, clasificare și ambalare a produselor;
- Luați în considerare modul în care personalul face pauze pentru a vă asigura că distanța de 2 metri este menținută în permanență. Pauzele trebuie să fie eșalonate, astfel încât doar câțiva angajați sunt în pauză în același timp (nu mai mult de 3).
- O distanță de 2 metri trebuie de asemenea menținută în timpul transportării personalului către și de la locul de muncă. De preferat sunt mașinile individuale, cu excepția cazului în care lucrătorii locuiesc împreună în aceeași clădire.
- Dacă există grupuri mici de persoane care locuiesc în aceeași clădire, aceste persoane pot fi grupate să călătorească și să lucreze împreună, dar la fel trebuie să mențină o distanță sigură de 2 metri de la orice alte persoane.
- Asigurați-vă că orice vizitator respectă toate instrucțiunile și declarația și este însoțit de un reprezentant al gospodăriei. Păstrați cel puțin 2 metri distanță față de orice alte persoane din cadrul gospodăriei.
- Limitarea distanței de 2 metri cu benzi sau alte bariere fizice între muncitori va facilita respectarea acestei cerințe.

7. Înregistrări

Capacitatea de a urmări fiecare caz de COVID-19 diagnosticat este esențială, iar Guvernul a solicitat de la angajatori să mențină înregistrări a persoanelor care se află la muncă în fiecare zi. Vă rugăm să asigurați:

- Menținerea evidenței numelui și prenumelui și datelor de contact ale fiecărei persoane care lucrează în fiecare zi, inclusiv ora la care începe și termină muncă.
- Utilizați declarația personalului (vezi Anexa 2) pentru a înregistra numele, datele de contact, ora la care a venit și a plecat din gospodărie.
- Trebuie să vă asigurați că spălarea pe mâini a fost respectată, a fost efectuată o verificare a stării de sănătate la sosire la muncă, la prânz și înainte de a părăsi locul de muncă.
- Înregistrați datele oricărui vizitator în cadrul gospodăriei (vezi Anexa 9).
- Înregistrați datele în fișa de pontaj cu privire la orice persoană care părăsește locul de muncă din cauza unei boli, inclusiv ora la care a venit.

8. Igiena spațiilor și a echipamentelor

Asigurați-vă că toate echipamentele și suprafețele atinse de personal sunt curățate în mod regulat cu detergenți și dezinfectanți aprobați la nivel național.

- Asigurați-vă că fiecare persoană are instrumente individuale pentru a desfășura munca.
- Curățați și igienizați instrumentele la finele fiecărei zile de muncă sau dacă este folosit de un alt membru din cadrul gospodăriei.
- Curățați și igienizați toate echipamentele utilizate la sfârșitul fiecărei zile.
- Dezinfectați suprafețele, de exemplu, volanul, maneta etc. dacă trebuie să schimbați șoferul în ziua dată.
- Nu împărțiți o sticlă de apă, căni, farfurii etc.
- Oferiți-le apă potabilă în sticle individuale, mai bine decât să solicitați personalului să folosească apă de la același robinet sau cooler.
- Curățați și igienizați WC-ul și zonele de spălare a mâinilor de mai multe ori pe zi.
- Igienizați zilnic toate suprafețele din spațiile comune, cum ar fi sălile de prânz și WC (inclusiv mânerul ușii).
- Schimbați mănușile lucrătorilor atunci când sunt murdare sau deteriorate.
- Solicitați lucrătorilor să arunce mănușile vechi într-un sac de gunoi.

9. Comunicarea riscurilor și a bunelor practici la tot personalul

Fiind un serviciu esențial, lucrătorilor agricoli li se permite să lucreze, dar aceștia trebuie să respecte toate cerințele prezentei instrucțiuni, atât la locul de muncă cât și la domiciliu. Trebuie să oferiți informații personalului cu privire la cerințele guvernamentale care se aplică în afara locului de muncă (vezi Anexa 10).

Lucrătorii trebuie să se autoizoleze și să plece de acasă doar la locul de muncă și apoi de la locul de muncă direct acasă.

Lucrătorii care activează în timpul codului roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19 trebuie să completeze o declarație prezentată în Anexa 2 pentru a demonstra că înțeleg și respectă cerințele de autoizolare la locul de muncă și la domiciliu.

În cazul în care angajatorul este informat de faptul că un angajat nu îndeplinește cerințele guvernamentale, el trebuie să raporteze imediat la **112**.

10. Acțiuni de întreprinse în cazul în care o persoană este diagnosticată cu COVID-19 sau este suspectată la COVID-19

COVID-19 este o boală infecțioasă cauzată de coronavirusul recent descoperit (vezi Anexa 7).

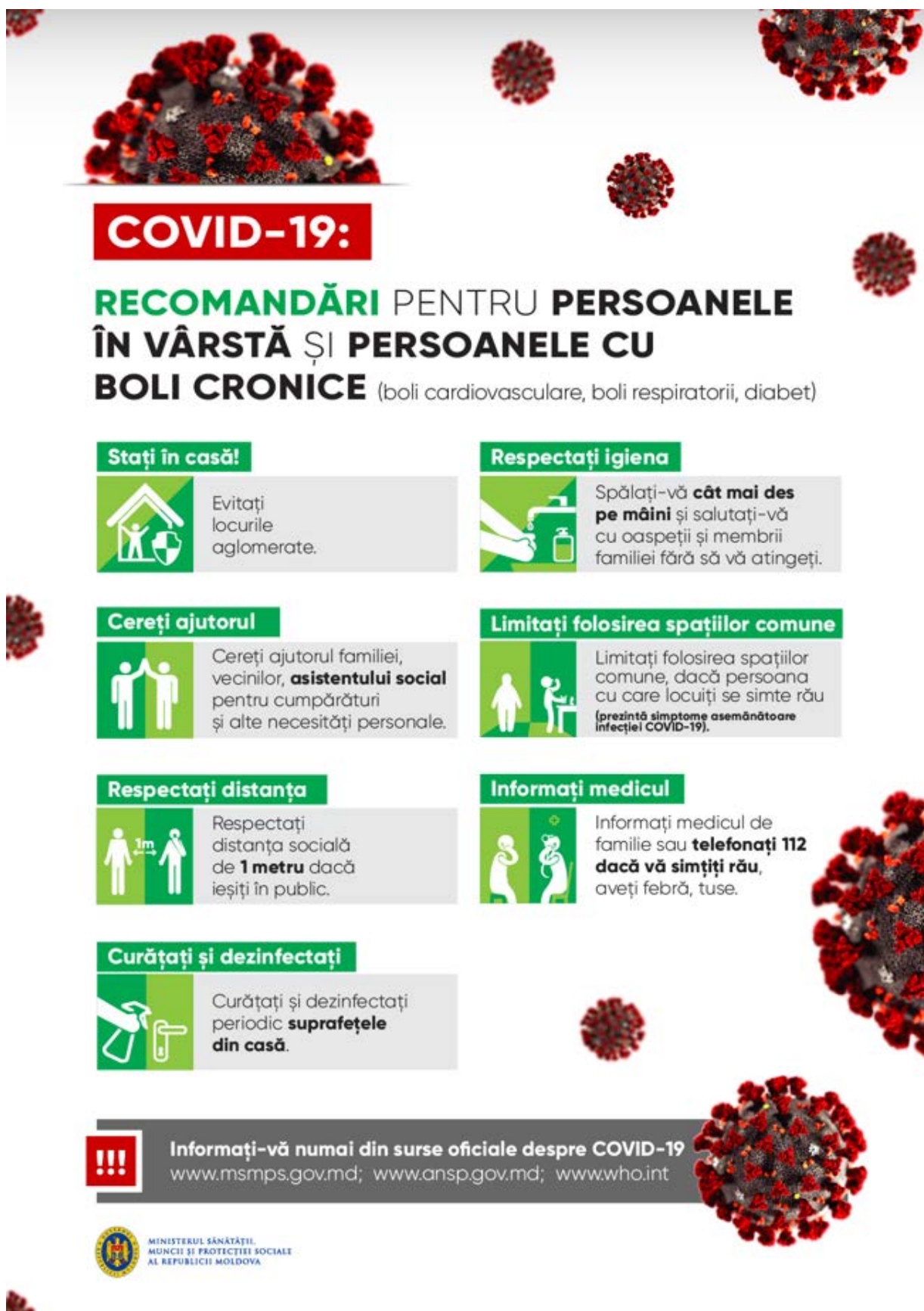
Este important să educăm și să informăm lucrătorii pe care îi monitorizăm despre obligațiile lor de notificare în legătură cu o potențială boală. Dacă cineva se simte rău, sau un membru al familiei este bolnav, sau a fost în contact cu cineva bolnav, acesta ar trebui să solicite în primul rând sfatul medicului de familie. În plus, ei trebuie să notifice Managerul gospodăriei.

Angajatorul trebuie să izoleze imediat lucrătorul și să telefoneze la **112** sau la linia verde **080012300** și să respecte instrucțiunile privind COVID-19. Evitați contactul direct cu alte persoane și atingerea suprafețelor și obiectelor până la primirea recomandărilor serviciului de sănătate publică sau de urgență.

Oricine fiind diagnosticat cu COVID-19 rămâne departe de locul de muncă până la tratare și confirmarea de un medic de familie că este sănătos și poate activa. Personalul trebuie să urmeze toate instrucțiunile oferite de medicul de familie în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Sănătății și Protecției Sociale, care pot include și izolare.

Dacă un lucrător este confirmat pozitiv COVID-19, Agenția Națională pentru Sănătate Publică va investiga pentru a determina gradul de răspândire posibilă către alte persoane și va lua decizii pentru a gestiona situația, inclusiv inițierea urmăririi și stabilirea potențialelor perioade de suspendare a activității.

Anexa 1: Recomandări pentru persoanele în vârstă

COVID-19:

RECOMANDĂRI PENTRU PERSOANELE ÎN VÂRSTĂ ȘI PERSOANELE CU BOLI CRONICE (boli cardiovasculare, boli respiratorii, diabet)

Stați în casă!

Evitați locurile aglomerate.

Respectați igiena

Spălați-vă **cât mai des pe mâini** și salutați-vă cu oaspeții și membrii familiei fără să vă atingeți.

Cereți ajutorul

Cereți ajutorul familiei, vecinilor, **asistentului social** pentru cumpărături și alte necesități personale.

Limitați folosirea spațiilor comune

Limitați folosirea spațiilor comune, dacă persoana cu care locuiți se simte rău (prezintă simptome asemănătoare infecției COVID-19).

Respectați distanța

Respectați distanța socială de **1 metru** dacă ieșiți în public.

Informați medicul

Informați medicul de familie sau **telefonati 112** dacă vă simțiți rău, aveți febră, tuse.

Curățați și dezinfecțați

Curățați și dezinfecțați periodic **suprafețele din casă**.

Informați-vă numai din surse oficiale despre COVID-19
www.msmps.gov.md; www.ansp.gov.md; www.who.int

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Anexa 2: Declarația Personalului

Tot personalul trebuie să completeze această declarație înainte de a se angaja în câmpul muncii în perioada de pandemie cu COVID-19. Personalul existent ar trebui să completeze această declarație la sosirea la serviciu după 17 martie 2020.

Numele:	
Număr de telefon:	
Adresa de email:	
Naționalitatea:	
Pașaport:	
Data nașterii:	
Locul de autoizolare (dacă este necesar):	
Adresa domiciliu:	
Câți oameni locuiesc la adresa dată și relația voastră cu ei:	
Modul de transportate la muncă:	
Numele persoane care utilizați același mijloc de transport:	

Bifați	Declarația angajaților
	Am vârsta sub 63 de ani.
	Nu am nici o problemă de sănătate care să fiu vulnerabil la COVID-19. De exemplu, diabet zaharat, boli cardiovasculare și respiratorii implică un risc sporit de a suferi complicații grave.
	Nu sunt gravidă
	Cei cu care locuiesc nu au probleme de sănătate care îi fac mai vulnerabile la COVID-19.
	Pot confirma că am finalizat complet 14-zile de autoizolare în Moldova (dacă este cazul).
	Sunt bine. Nu am simptome. Voi raporta imediat angajatorului orice simptom despre starea de sănătate în orice moment, în timpul sau în afara muncii.
	La locul de muncă voi menține un minim de 2 metri distanță de la lucrător și în orice moment, inclusiv în timpul pauzelor.
	Pot confirma că am citit și înțeles cerințele prezentei Instrucțiuni pentru reducerea la minimum răspândirea COVID-19.
	Mă voi deplasa de la adresa de domiciliu declarată la munca în conformitate cu cerințele obligatorii.
	Confirm că am înțeles și vor respecta cerințele Guvernului, vor pleca de la domiciliu la locul de muncă numai pentru serviciu esențial și pentru a procura produse alimentare, medicamente și combustibil.

Semnătură: _____

Data: _____

Anexa 3: Ce facem la revenirea din zonele de risc

COVID-19:

CE FACEM LA REVENIREA DIN ZONELE DE RISC?

Persoana sănătoasă, revenită din zonele cu risc sporit de infecție prin Coronavirus de tip nou, care **nu are** simptome de boală, este obligată:

- **să se autoizoleze** la domiciliu timp de 14 zile
- **să contacteze medicul** de familie și **să anunțe** istoricul călătoriei
- **să-și supravegheze** starea de sănătate, prin **măsurarea temperaturii** de 3 ori pe zi

 La primele simptome de boală, precum febra, tusea, rinoreea, să apeleze imediat Serviciul 112.

Persoana bolnavă, care prezintă simptome precum febra, tusea sau rinoreea, revenită din zonele cu risc sporit de infecție prin Coronavirus de tip nou sau care a fost în contact cu o persoană bolnavă de COVID-19 va fi:

- izolată de celelalte persoane
- transportată la o instituție spitalicească specializată
- prelevată proba pentru COVID-19
- izolată în cadrul spitalului specializat până la precizarea diagnosticului

Toate persoanele **sunt obligate**, la revenirea în țară, în punctele de trecere a frontierei, **să completeze fișele epidemiologice, cu indicarea corectă a datelor personale și istoricul călătoriei**. Prezentarea informațiilor false vor fi sancționate conform legislației în vigoare.

 MINISTERUL SĂNĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

https://ansp.md/wp-content/uploads/2020/04/COVID_infografic_revenire.png

Anexa 4: Autoizolarea la domiciliu pentru 14 zile

COVID-19

AUTOIZOLAREA LA DOMICILIU PENTRU **14 ZILE** ÎNSEAMNĂ:

- 1**

Persoana se izolează la domiciliu, inclusiv de membrii familiei și **evită la maxim contactul** cu persoanele terțe.
- 2**

În cazul în care **persoana este solitară**, aceasta **cere ajutorul** rudelor, prietenilor, vecinilor, asistentului social pentru necesități personale.
- 3**

În cazuri de **extremă necesitate** de a părăsi domiciliul, **persoanele sunt obligate** să respecte **distanța socială de 1 metru** și măsurile de precauție.

PERSOANA IZOLATĂ LA DOMICILIU **TREBUIE:**

- Să informeze la telefon medicul de familie** despre starea de sănătate
- Să-și monitorizeze starea de sănătate**, măsurând temperatura de **3 ori pe zi**
- Să mențină curățenia** în casă, să **dezinfecțeze toate suprafețele** și să aerisească regulat încăperea
- Să se spele regulat** pe mâini cu apă și săpun și să respecte eticheta tusei

!!! La primele simptome de boală, precum febra, tusea, rinorea, să apeleze imediat Serviciul 112.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Anexa 5: Restricții pentru cetățeni cu vârsta de peste 63 de ani

COVID-19

RESTRICȚII PENTRU CETĂȚENII CU VÂRSTA DE **PESTE 63 ANI**

INTERZIS

- ieșirea din casă
- aflarea în locuri publice
- aflarea la mai puțin de un 1 m de alte persoane
- să primiți vizite / să fiți vizitat

LIMITĂRI

- deplasarea în interes de serviciu, **dacă activitatea nu poate fi desfășurată de acasă**
- ieșiri scurte **doar la necesitate după produse alimentare sau medicamente, dacă nu poate fi solicitat ajutor**
- deplasarea la medicul de familie, **doar dacă este strict necesar**
- ieșiri **scurte pentru necesități ale persoanelor și animalelor de companie** (în raza domiciliului)
- ieșiri din alte motive, **care nu pot fi amânate**, de exemplu, deces al unui membru de familie
- mersul la poștă pentru ridicarea pensiilor și alocațiilor sociale - acestea vor fi aduse la domiciliu.

 STĂM ACASĂ PENTRU CĂ NE PASĂ DE SĂNĂTATEA NOASTRĂ ȘI A CELOR DIN JUR!

* Persoana care nu respectă restricțiile impuse în perioada de criză, se sancționează.

MINISTERUL SĂNĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL NAȚIONAL DE COMUNICARE

Anexa 6: Monitorizarea implementării instrucțiunilor de igienă

Data: _____

Nr.	Criteriul de conformitate	La ora		La ora		La ora		Note
		DA	NU	DA	NU	DA	NU	
1.	Toți angajații respectă politica privind spălarea pe mâini?							
2.	Toți angajații poartă haine de protecție adecvate (de exemplu: mască, mănuși, jachete fără buzunare, chipiuri, mănuși etc.)?							
3.	Hainele de protecție sunt bine întreținute și curate?							
4.	Angajații nu au simptome a maladiilor contagioase cum ar fi: <ul style="list-style-type: none"> • Hepatita (Gălbănări); • Diaree; • Stare de vomă; • Febră; • Dureri de gât însoțite de febră; • Leziuni ale pielii cu infecții vizibile (arsuri, tăieturi etc.); • Eliminări din urechi, ochi sau nas. 							
5.	Angajații implicați în manipularea produselor alimentare se abțin de la comportament care ar putea avea rezultat contaminarea acestora, de exemplu: <ul style="list-style-type: none"> • Fumat; • Scuiat; • Mestecatul gumei; • Consumarea produselor alimentare; • Strănutare ; • Tusa asupra produsului ne protejat; • Utilizarea parfumurilor puternice. 							
6.	Angajații nu poartă obiecte personale cum ar fi: <ul style="list-style-type: none"> • Bijuterii (inele cu decoruri, coliere lungi, cercei); • Ceasuri; • Bolduri; * Numai verighetele de căsătorie sunt permise							
7.	Toți vizitatorii poartă haine de protecție și aderă la regulile de igienă personală impuse de către organizație?							
8.	Pe teritoriul gospodăriei toți vizitatorii sunt însoțiți de către angajați desemnați ai organizației?							

COVID-19

Infecția cu noul coronavirus 2019

FIȚI PRECAUȚI.

COVID-19 este o boală respiratorie nouă, care a fost descoperită pentru prima dată în Wuhan, China. Se transmite de la o persoană la alta.

SIMPTOME
GENERALE

CAZURI
SEVERE

*Simptomele pot apărea de la 1 până la 14 zile, după ce persoana a fost expusă la virus.

Cine este expus mai mult de a dezvolta o formă severă a bolii?

- Persoanele peste 60 de ani.
- Persoanele cu boli cronice, cum ar fi diabetul sau bolile de inimă.

Cum se transmite boala?

- Prin contact apropiat cu persoana infectată.
- Prin intermediul persoanei infectate care tușește sau strănută.
- Prin atingerea obiectelor și suprafețelor contaminate și atingerea ulterioară a gurii, nasului sau ochilor.

La ora actuală nu există vaccin sau tratament specific. Se pot trata doar simptomele. Cazurile severe pot necesita terapie cu oxigen și ventilare mecanică.

FIȚI PREGĂTIȚI.

Informați-vă din surse credibile.

Spălați-vă cât mai des pe mâini cu apă și săpun sau folosiți o soluție dezinfectantă pe bază de alcool.

Acoperiți-vă nasul și gura cu un șervețel sau cu pliul cotului atunci când tușiți sau strănuți. Aruncați imediat șervețelele folosite și spălați mâinile.

ACȚIONAȚI.

Evitați contactul apropiat cu persoanele care au simptome de gripă sau răceală.

Evitați să vă atingeți ochii, nasul sau gura cu mâinile nespălate.

Evitați să transmiteți unul de la altul pahare, farfuri sau obiecte personale și dezinfectați toate suprafețele care sunt atinse frecvent.

Dacă ați călătorit în zone în care circulă COVID-19 sau ați fost în contact cu o persoană bolnavă și aveți febră, tuse sau respirație îngreunată, cereți ajutor medical imediat. Nu recurgeți la auto-medicație.

NOTĂ: Informațiile se pot schimba în măsura în care vor exista mai multe date despre boală. Februarie 2020.

Anexa 8: Spălarea mâinilor

Întreținerea mâinilor în curățenie este deosebit de important pentru lucrătorii, care vin în contact cu fructele și legumele în procesul de manipulare, sortare etc. Pe mâinile personalului în timpul muncii pot fi microbi patogeni.

Spălarea mâinilor cu antiseptice. Spălarea mâinilor cu săpun și apă sau cu alți detergenți ce conțin un agent antiseptic.

Frecarea mâinilor cu antiseptice. Procedu pentru a reduce sau inhiba dezvoltarea microorganismelor fără a fi nevoie de o sursă de apă și care în consecință nu necesită clătire sau uscare/ștergere cu prosoape sau alte mijloace.

Antisepsie pentru mâini/decontaminare/degerminare. Reducerea sau inhibarea creșterii microorganismelor prin frecarea/spălarea mâinii cu antiseptice.

Îngrijirea mâinii. Acțiuni pentru a reduce riscul de iritare a pielii.

Spălarea mâinilor. Spălarea mâinilor cu săpun simplu/antimicrobian și apă.

Curățarea mâinilor. Parte a igienei mâinii referitoare la eliminarea murdăriei, materiilor organice și/sau a microorganismelor, prin procedee fizice sau mecanice.

Dezinfecția mâinilor este un termen larg folosit în unele părți ale lumii și se poate referi la spălarea/frecarea antiseptică, antisepsia/ decontaminarea/ degerminarea mâinii, spălarea mâinilor cu săpun antimicrobian și apă, antisepsia sau frecarea mâinilor în scop igienic.

Spălarea mâinilor. Tratarea mâinilor cu un antiseptic și apă pentru a reduce flora tranzitorie, fără a afecta în mod necesar flora proprie a pielii. Deși preparatele au spectru larg, această metodă este mai puțin eficace și acționează mai lent decât frecarea mâinilor cu antiseptice.

De aceea mâinile trebuie spălate și dezinfectate:

- Înainte de a începe lucrul;
- În procesul de manipulare/prelucrare;
- La trecerea de la manipularea produselor primare la produse finite;
- Înainte de a îmbrăca mănușile sau schimbării lor;
- După frecventarea toaletei;
- După strănut, tușit sau utilizării basmăluței;
- După ce ai atins părul, fața sau corpul;
- După fumat, servirea alimentelor, băut sau masticării gumei sau tutunului;
- După orice fel de activități de curățare așa ca: măturatul, spălatul podelelor;
- După manipularea gunoiului;
- După numărarea banilor;
- În orice timp când mâinile sunt contaminate.

**SPĂLAREA IGIENICĂ A MÂINILOR SE FACE CU APĂ ȘI SĂPUN LICHID.
DURATA ÎNTREGII PROCEDURI: 40-60 SECUNDE**

0 Udați cu apă potabilă de la rețea, mâinile și pumnii

1 Aplicați suficient săpun lichid pentru a acoperi toate suprafețele mâinii

2 Palmă pe palmă cu mișcări de dus întors

3 Palma mâinii drepte pe dosul mâinii stângi și palma mâinii stângi pe dosul mâinii drepte cu mișcări de dus întors

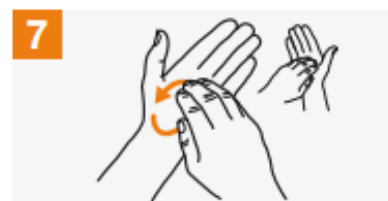
4 Palmă pe palmă cu degetele intercalate (pentru dezinfectia spațiilor interdigitale) cu mișcări de dus întors

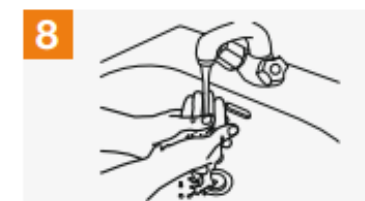
5 Dosul degetelor îndoite pe palma opusă (strângerea și frecarea degetelor unei mâini în palma celeilalte mâini) cu mișcări de dus întors

6 Frecare prin rotație a degetul mare drept (policele) în palma stângă și invers

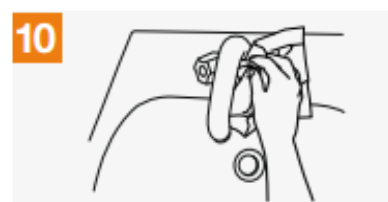
7 Frecare prin rotație cu mișcări înainte și înapoi cu degetele împreunate ale mâinii drepte aplicate în palma stângă și invers

8 Mâinile se clătesc cu apă

9 Mâinile se usucă cu atenție cu un prosop de hârtie

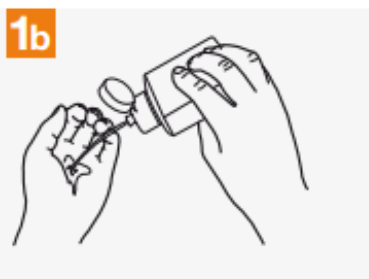

10 Închideți robinetul cu prosopul de hârtie

11 Acum mâinile sunt curate

DEZINFECȚIA IGIENICĂ A MĂINILOR SE FACE CU UN DEZINFECTANT PE BAZĂ DE ALCOOL. DURATA ÎNTREGII PROCEDURI: 20-30 SECADE

Aplicați un volum corespunzător de produs pentru dezinfectia igienică a mâinilor în podul palmelor uscate (conform informațiilor furnizate de producător pe eticheta produsului, ~3-5 ml) și se freacă viguros pielea până la încheieturi timp de 30 secunde conform procedurii.

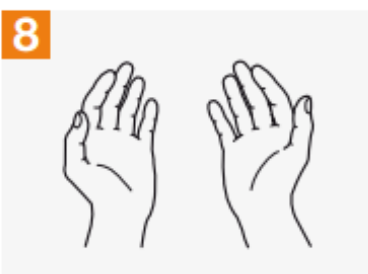
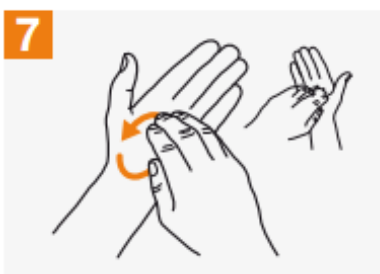
Palmă pe palmă cu mișcări de dus întors

Palma mâinii drepte pe dosul mâinii stângi și palma mâinii stângi pe dosul mâinii drepte cu mișcări de dus întors

Palmă pe palmă cu degetele intercalate (pentru dezinfectia spațiilor interdigitale) cu mișcări de dus întors

Dosul degetelor îndoite pe palma opusă (strângerea și frecarea degetelor unei mâini în palma celeilalte mâini) cu mișcări de dus întors

Frecare prin rotație a degetul mare drept (policele) în palma stângă și invers

Frecare prin rotație cu mișcări înainte și înapoi cu degetele împreunate ale mâinii drepte aplicate în palma stângă și invers

După uscare mâinile sunt curate

Anexa 10: Cum ne protejăm la cumpărături

COVID-19:

CUM NE PROTEJĂM LA CUMPĂRĂTURI?

(magazine alimentare, farmacii)

RESPECTAȚI URMĂTOARELE REGULI:

- delegați **pentru cumpărături un singur membru din familie**, pentru a evita riscul de contaminare
- **mergeți la cumpărături la cel mai apropiat magazin**, cea mai apropiată farmacie, pentru a evita mijloacele de transport public, aglomerările
- **fiți solidari**, întrebați-i pe vecinii mai în vârstă dacă au nevoie să le faceți cumpărăturile. Ei sunt mai vulnerabili în fața virusului și au nevoie de mai multă grijă.

IMPORTANT!

Evitați procurarea în exces a produselor și risipa lor. Faceți cumpărături responsabil, în cantitățile necesare consumului curent al familiei, pentru o perioadă de maximum 3-4 zile. Țineți cont de faptul că produsele alimentare au termene de valabilitate, care nu trebuie depășite.

- **Evitați îmbulzeala.** Administrația trebuie să aibă grijă ca, în funcție de suprafața unităților și a numărului de case, în sală să nu se afle concomitent mai mult de 10-15 cumpărători.
- **Respectați distanța socială** față de ceilalți cumpărători – **cel puțin 1 metru**
- La intrare și ieșire **dezinfecțați mâinile cu dezinfectant pe bază de alcool** și îmbrăcați/scoateți mănuși de unică folosință. Acestea trebuie să fie puse la dispoziție de către administrație. Dacă dezinfectantul și mănușile lipsesc, solicitați-le de la personalul unității.

CORONAVIRUSUL POATE REZISTA PE DIFERITE SUPRAFEȚE:

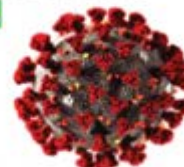
- **Spălați bine fructele și legumele** sub apă curgătoare.
- **Gătiți la temperaturi înalte** alimentele.
- **Spălați-vă bine pe mâini** (minimum 20 de secunde) înainte de a pregăti mâncarea sau de a mânca.

CE PUTEM FACE CA SĂ REDUCEM RISCUL DE RĂSPÂNDIRE A INFECȚIEI?

- Respectăm igiena!
- Stăm acasă!
- Păstrăm distanța socială!
- Respectăm recomandările autorităților!
- **Ne informăm despre COVID-19 din surse oficiale.** Sunăm la Linia Verde a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică - **0 800 12300.**

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII,
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Anexa 11: Măști de protecție. Cum folosim și îndepărtăm masca**CUM PUNEM, FOLOSIM ȘI ÎNDEPĂRTĂM MASCA**

**Pentru a îndepărta masca:
scoateți-o din spate (nu
atingeți partea din față);
aruncați-o într-un coș de gunoi
cu capac; dezinfecțați mâinile
cu o soluție pe bază de alcool
sau spălați-le cu apă și săpun.**

CUM PUNEM, FOLOSIM ȘI ÎNDEPĂRTĂM MASCA

**Înlocuiți masca cu alta
nouă imediat cum se
umezește și nu
reutilizați măștile de
unică folosință.**

**CUM
PUNEM,
FOLOSIM ȘI
ÎNDEPĂRTĂM
MASCA**

CUM PUNEM, FOLOSIM ȘI ÎNDEPĂRTĂM MASCA

**Înainte de a vă pune masca,
dezinfecțați mâinile cu o
soluție pe bază de alcool
sau spălați-le cu apă și
săpun.**

CUM PUNEM, FOLOSIM ȘI ÎNDEPĂRTĂM MASCA

**Evitați să atingeți masca
în timp ce o purtați; dacă
o atingeți, dezinfecțați
mâinile cu o soluție
pe bază de alcool
sau spălați-le cu
apă și săpun.**

CUM PUNEM, FOLOSIM ȘI ÎNDEPĂRTĂM MASCA

**Acoperiți gura și nasul
cu masca și
asigurați-vă că nu
rămân goluri între față
și mască.**